

лікувальної фізкультури включав серію вправ, направлених на розвиток і закріплення цієї координації. Вправи проводилися, коли діти займали найрізноманітніші положення (лежачи на животі, спині, стоячи в колінно-ліктьовому та у вертикальному положеннях). При проведенні вправ використовувалися валики, банкетки, м'ячі та інші засоби. Ця серія вправ була підготовчою, вступним етапом при проведенні інших комплексів вправ. Вона була необхідною для всіх дітей, хворих церебральним паралічем.

5. Впровадження формуючих рухових функцій організму в щоденну рухову активність дитини проводилася за авторською методикою.

6 Попередження формування повторного патологічного рухового стереотипу, повторних патологічних постав. При розробці комплексів лікувально-профілактичних і тренувальних занять ми враховували низку положень, при яких необхідно було уникати тих рухів у процесі проведення занять з ЛФК, а також у щоденній діяльності дітей, які не стимулюють моторної активності та розвитку рухових навичок і умінь.

Нами чітко визначалися два спрямування в роботі: встановлювалися, які постави і рухи повинні подолані дитиною і які рухові функції і навички повинні бути у неї розвинуті.

Прикладами постав і рухів, які усувалися в процесі занять, були: посилення тону м'язів-розгиначів в положенні лежачи на спині, приведення, перехрест і внутрішня ротація ніг в положенні лежачи; розгинання рук із стисканням кистей рук в кулаки, приведенням до долоні великих пальців та ін.

На попередньому етапі досліджень всі прийоми лікувальної фізкультури диференціювалися нами із врахуванням особливостей рухового дефекту, форми ДЦП, віку, психічного розвитку дитини.

THE DIRECTIONS OF CORRECTION WORK FOR THE FORMATION OF THE MOVEMENT FUNCTIONS OF THE CHILDREN WITH CP

SVITLANA DEMCHUK, OLGA MERZLIKINA

Rivne economical-humanistic Institute

On the basis of the experience and the conclusion of the scientific results about the physical rehabilitation of the children with CP. The author gives the main directions for the correction of the movement functions and she gives proof of the complex systematic approach in the treatment in the modern methods of the scientists of our country.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ КОРЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ З РОЗУМОВО ВІДСТАЛИМИ ДІТЬМИ В СПЕЦІАЛЬНИХ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

СВІТЛАНА БІЛОУСОВА

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка

Нами розроблено методику проведення корекційних занять з фізичного виховання з розумово відсталими дітьми у спеціальних дошкільних навчальних закладах.

До пріоритетних завдань фізичного виховання розумово відсталих дошкільників ми віднесли: 1) виховання рухових умінь і навичок і, особливо, здатності навчатися руховим діям; 2) розвиток фізичних якостей у доступних видах рухової діяльності; 3) корекцію порушень психомоторики, особливо точності рухів пальцями рук; 4) корекцію порушень фізичного розвитку, порушень постави, плоскостопості; 5) виховання гігієнічних навичок, які пов'язані з заняттями фізичною культурою та самообслуговуванням.

Інтегральна спрямованість усіх поставлених завдань складалася із забезпечення соціальної адаптації цих дітей.

Здійснення завдань фізичного виховання дітей сприяло створенню оптимального рухового режиму в спеціалізованому дитячому садку №34 м.Суми для розумово відсталих дітей. Його основу склали щоденні заняття фізичними вправами та іграми у різних формах (під керівництвом вихователя, у процесі самостійної рухової діяльності дітей) у режимі дня, який був упорядкованим і гнучким з урахуванням віку дітей і терміну навчання у даному спеціалізованому дошкільному навчальному закладі.

У роботі велике значення надавалось заняттям з фізичної культури, корекційна цінність яких полягає у тому, що дитина першопочатково засвоює рух з наслідуванням (імітує рух), а потім на різних етапах навчання структура рухів поступово ускладнюється. При автоматизації рухів і дій до вправ включаються мовленевий супровід, тобто мимовільно рух піднімається на більш високі церебральний рівень.

При проведенні занять з фізичної культури з розумово відсталими дошкільниками застосовували такі принципи фізичного виховання:

- принцип наочності для цих дітей важливий, оскільки при засвоєнні інформації зоровий аналізатор є більш ефективним, ніж слуховий. Зорова інформація подавалася шляхом показу правильного виконання вправ, стоячи обличчям (дзеркальний показ) до дітей;

- принцип доступності, так як навіть відносно невеликі труднощі при навчанні викликали у дітей зниження інтересу, уваги та бажання до занять. Враховуючи різний рівень навчання, даний принцип реалізувався на основі індивідуальних завдань та індивідуальної роботи з дітьми;

- принцип свідомості та активності визначав їх здатність формувати уявлення про дії, отримувати необхідну інформацію про виконання дій і керувати рухами. Для його реалізації використовували педагогічні прийоми мовленевого супроводу виконуваних вправ.

- принцип систематичності вимагав комплексності спрямованих навантажень на усі рухові якості та фактори, які корегувалися на кожному занятті, тобто заняття будувалися за принципом комплексності.

При проведенні фізичних вправ ми дотримувалися таких умов:

- правильно обирали вихідне положення;
- пропонували необхідну кількість повторів;
- сліdkували за темпом, ритмом, амплітудою рухів, за точністю виконання вправ;
- переходили від простих вправ до більш складних;
- надавали необхідне значення емоційному фактору;
- виховували у дітей уміння контролювати себе.

Своєрідності усьому процесу навчання надає включення до його організації цілого ряду таких прийомів, як: індивідуальний і диференційний підхід, який знаходив своє вираження у змістах, формах і методах роботи з кожною конкретною групою дітей і кожною дитиною окремо; наочність, яка забезпечувала можливість розвинути у дітей емоційну та моторну сфери, мислення та інші психічні процеси; активність і самостійність дитини у процесі навчання як умова її психічного розвитку на основі формування усіх видів дитячої діяльності; знижений темп навчання, який враховував особливості вищої нервової діяльності дітей; повторюваність у навчанні, яка забезпечувалась концентричним принципом побудови змісту програми; структурна простота змісту знань, умінь і навичок, які формувалися.

При виборі методів і прийомів роботи на занятті з фізичної культури з розумово відсталими дошкільниками ми застосовували індивідуально-диференційний підхід з урахуванням психофізичних особливостей дітей. Як правило, розумово відсталі діти в'ялі, апатичні, повільні (деякі з них - з церебрастичним синдромом) вимагали застосування методів і прийомів активізації діяльності (ігрового) методів заохочення (схвалення). Необхідно було постійно створювати у дітей позитивне емоційне ставлення до запропонованої діяльності. Вчасна похвала стимулювала дитину до діяльності, піднімала її настрій, підтримувала впевненість в успішності виконання вправи. Проте, ми спостерігали, що розумово відсталі діти швидко звикали до заохочення, чекали похвали як обов'язкового моменту. Тому зловживати похвалою не можна.

У роботі з дітьми, які схильні до психопатичних проявів необхідно використовувати заходи попередження підвищеної збудженості, роздратованості, порушення дисципліни, конфліктних ситуацій:

- сувора організація та регламентація їх діяльності на заняттях;
- наполеглива вимога старанного виконання фізичних вправ та інших завдань;
- необхідність постійно тримати у полі зору таку дитину;
- спокійний рівний тон педагога, нормальний стиль спілкування з нею;
- максимальне без перенапруження рухове і, в цілому, фізичне навантаження на занятті, яке сприяє зниженню загальної збудженості дітей;
- виховання у дітей уміння підкорятися інструкції, доводити почату справу до кінця;
- особливий підхід до заохочення та засудження.

Роботу на заняттях з фізичної культури з розумово відсталими дітьми дошкільного віку необхідно будувати диференційовано: у формах організації дітей (фронтальна, підгрупова, індивідуальна), у методах і прийомах навчання і підборі вправ та ігор з урахуванням вікових і фізичних можливостей, у способах заохочення та осудження, по мірі самостійності, в діяльності дітей на занятті, у допомозі з боку педагога (вихователя, вчителя).

У комплексі корекційно-виховної роботи, яка проводиться з розумово відсталими дітьми особливе місце повинно належати індивідуальним заняттям, лише в цьому випадку, якщо на заняттях враховуються індивідуальні особливості кожної дитини, видимі лише йому притаманні специфічні відхилення у психічному та фізичному розвитку і підбираються діючі методичні прийоми для їх максимального подолання та згладжування, можна говорити про ефективність індивідуальної корекційно-виховної роботи.

THE FEATURES OF ORGANISATION AND METHODS OF CONDUCTING OF CORRECTIONAL STUDIES ON PHYSICAL TRAINING WITH THE MENTALLY BACKWARD CHILDREN IN SPECIAL PRE-SCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS

SVITLANA BELOUSOVA

Sumy State Pedagogical University named after A.S.Makarenko

In the complex of correctional educational work, which conducts with the mentally backward children under school age, special place must belong to individual studies. Only in this case when during the studies we take into account the individual features of every child, we can see only his own specific deflections in psychical and physical development and when working methodical devices are chosen for their maximum overcoming and smoothing away, we can tell about the efficiency of individual correctional educational work.